

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnishtvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1-70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

SLOVENEK

Inserati:

Enostop. petlitvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravnishtvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravnishkega telefona št. 188.

Slepa Rusija.

Neverjetne stvari se gode v Rusiji. Birokracija je izgubila glavo, v kateri že prej ni bilo mnogo pameti a zdaj kar slepo ali pušča upor, proti kateremu je brez moči, ali pa zatira z oholo sirovostjo onega, ki se ji ne more ustavljati. — Tu podajemo eno ilustracijo.

Nehal je izhajati „Slavjanskij Vek“, ki ga je izdajal v ruskem jeziku kot vseslovensko glasilo na Dunaju dr. Vergun. „Slavjanskij Vek“ je bil glasilo ruskih kružkov, je pisal v smislu konservativne ruske stranke in delal tudi za pravoslavje. Rusijo je hvalil in imel sploh ta namen, da povzdigne ruski jezik do veljave vseslovenskega narečja in približa druge Slovence Rusiji. Človek bi mislil, da mora biti to ruski vladi všeč. A ne! Rajni ruski poslanik grof Kapnist na Dunaju je rekel, da če bi mogel, bi najprej z Dunaja izgnal dr. Verguna. In zdaj je „Slavjanskij Vek“ ubila — ruska cenzura „Slavjanskij Vek“ se je tiskal v 1250 izvodih. Naročnikov je bilo 1126, od katerih na Ruskem 675, na Dunaju 61, na Slovenskem in med avstrijskimi Hrvati 50. Na Ogrskem in Hrvaškem je bil list od vlade prepovedan in so ga skrivaj v zaprtih pošiljateljicah dobivali 40 izvodov. Ruska birokracija pa ni trpela tega lista. Na meji so mu zamazali cele strani in trgali liste, in nedavno je „poštno brzojavno vedomstvo“ izdalo odredbo, po kateri se pošiljajo vse tiskovine v ruskem jeziku, izdane v inozemstvu, naj zadržijo. Ker je čez polovica naročnikov „Slov. Veka“ v Rusiji, je moral zdaj list prenehati. Sicer je „Slov. Vek“ o kato licizmu s svojega pristranskega stališča včasih krivo sodil, a je bil vendar za slovanstvo, zlasti pa za Ruse koristen list. — Nesrečna ruska birokracija ga je zdaj ubila. Če zatirajo na Ruskem ljudi, ki jim dobro hočejo, kdo se bo še potegoval za tako državo, ki slepo drvi v pogubo?

Nasprotno pa prinašajo ravnokar francoski in nemški ilustrirani listi personifikacijo ruske uprave v osebi velikega kneza Aleksija On je carjev stric, ima ogromno premoženje, pa to ni dovolj: Bil je vrhovni poveljnik vse ruske mornarice. Sam Bog ve, ali je Aleksij svoj živ dan kaj razumel o mornarici. A to se ve, da je on kriv strašnega poraza admirala Roždestvenskega, ker pod njegovo upravo so bile ladje tako slabo izdelane in pod njegovo upravo je postal ruski mornar uporen, neumen in za vojno nesposoben. Milijoni in milijoni rubljev so šli — Bog ve, kam! Ko je izbruhnila vojska, so vedno napovedovali, kdaj da bo odšlo baltičsko brodovje. A to ni moglo na pot, ker je bilo vse slabo in nedovršeno. Na papirju je bilo vse drugače, kakor v resnici. Skladišča so bila prazna, material slab.

Zdaj je car Aleksija odstavil. On si tega ni vzel posebno k srcu. Sel je v Pariz, kjer se zabava z gledališkimi igravkami. Fotografije ga kažejo, kako se smeje v galantni družbi človek, ki je oškodoval svoje domovino za milijarde denarja in ji nakopal večno sramoto.

Ves svet govori in piše o uporuh ruskih mornarjev v Odesi. Ves svet — to se pravi — vsi razen Rusije. Došli nam ruski listi še danes ne vedo nič o „Knjazu Potemkinu“. Ruska cenzura ne pusti o tem pisati. Vse

je revolucionarno, a v listih je mirno, kakor v grobu Svinčena teža ruske cenzure leži nad vsem tiskom. Birokracija misli, da bo ljudstvo mirno, če bo slepo, in da ni škodljiv oni, ki mora biti mutast. A v tem se vara.

Po tem se ni čuditi, da dviga revolucija divjo glavo v Rusiji.

Državni zbor.

Dunaj, 3. julija.

Carinski odsek.

Vlada polaga veliko važnost na to, da parlament še pred počitnicami odobri trgovinsko pogodbo z Nemčijo. Izprva so se tej zahtevi ustavljali češki, poljski, jugoslovenski in nekateri drugi poslanci. Naglašali so, da se pač ne mudi s pogodbo, dokler ni rešena ogrska kriza in se ne snide ogrski parlament, da tudi ta odobri med vladama določeno pogodbo.

V soboto pa je min. predsednik baron Gautsch pomiril duhove. Izjavil je v seji carinskega odseka, da hoče vlada v vsakem slučaju varovati avstrijske koristi ter si obvarovati proste roke. Ogrska vlada je v petek naznanila avstrijski, da ne ugovarja, ako avstrijski parlament že sedaj odobri pogodbo z Nemčijo. Upanje je, da bo tudi ogrski parlament o pravem času storil svojo dolžnost. Ko pa bi se to ne zgodilo, hoče avstrijska vlada takoj sklicati drž. zbor, ko postane vprašanje aktualno. Ko je baron Gautsch tudi še izjavil, da vladar ne bo Ogrom odjenjal glede armade, je odsek z vsemi glasovi proti češkim odobril trgovinsko pogodbo z Nemčijo. Odsek je soglasno sprejel tudi resolucijo posl. dr. Marcheta, ki se glasi v bistvu: Ako ogrski drž. zbor o prave m č a s u ne odobri trg. pogodbe z Nemčijo, naj avstrijska vlada ukrene vse potrebno, da Avstrija sama sklene novo trg. pogodbo z Nemčijo.

Vendar pa danes ni še pribito, ali zbornica še pred počitnicami reši pogodbo z Nemčijo. Češki poslanci namreč zahtevajo še vedno, naj se pogodba odloži do septembra, da se snide tudi ogrski parlament.

Jutri se snidejo zopet načelniki klubov, da rešijo to vprašanje in določijo dnevni red. Skoraj gotovo pa bodo češki poslanci odnehali, ako vlada izjavi, da hoče poddržati severno železnico, drž. želez. družbo in železnico Košice Oderberg. V tem slučaju utegne vlada dobiti tudi nove kredite za alpske železnice.

Nagodbeni odsek.

Danes je imel daljšo sejo pododsek nagodbenega ali Derschattovega odseka. Ko je pred mnogimi tedni dr. pl. Derschatta obširno utemeljeval predlog, naj zbornica izvoli poseben odsek, da pretresa vsa vprašanja, ki so v zvezi z avstro-ogrsko pogodbo, tedaj ni bilo hvale ni slave ne konca ne kraja. Vse se je navduševalo za ločitev od Ogrske, ako Mažari ne odnehajo s svojimi pretiranimi zahtevami, osobito glede armade. Odsek je bil izvoljen, a pretekli so mnogi tedni, preden se je zbral v posvetovanje. Prvo navdušenje se je ohladilo, pogum je upadel, in uspeh dolgih posvetovanj bode — resolucija, katere se Ogr bržčas ne bodo preveč ustrašili. Potrebno in umestno pa je bilo, da avstrijski parlament govori resno besedo, preden se reši ogrska kriza. Doslej so vedno drugi kregi z Mažari določili pogodbo in to kot „fait accompli“ predložili avstrijskemu parlamentu. Ta je tedne in tedne rešetal to zapleteno vprašanje, kadilo se je graje in zabavljanja na vlado, a vedno se je dobila večina, ki je pogoltnila debelo kost. Sedaj hoče avstrijska zbornica vsaj svariti in pretiti z odporom, ako Mažari dobe, kar zahtevajo. In kaj zahtevajo? Popolno personalno unijo, torej samostojno carinsko ozemlje, samostojno ogrsko, to je, mažarsko armado. Samostojno carinsko ozemlje je Ogrom že objavljeno, in samostojna ogrska

armada je morda le vprašanje časa, ako se ne zasuču kolo zgodovine v drugo smer.

Danes torej devetorica Derschattovega pododseka sestavlja resolucijo, katero naj sklene zbornica. Baron Schwegel je kot načelnik predložil pododseku kompilacijo raznih resolucij. V prvem delu si je baron Schwegel osvojil resolucije dr. Susteršiča, dr. Fořta in dr. Brzovskega. Drugi del je nekak izvleček resolucije Pradejeve. Ker je min. predsednik izrazil željo, naj je posvetovanje tajno, ni mogoče dobiti besedila resolucije. Le toliko je prodrlo skozi ključavnico, da je bila razprava jako živahna in obširna. Opetovano so govorili dr. Fořt, dr. Susteršič, baron Morsey, dr. Meninger in Axmann ter baron Gautsch. Prisoten je bil tudi fin. minister dr. Kossel. Prvi del resolucije je obveljal, drugi z raznimi premembami. Nesoglasje je še glede vojaškega vprašanja, o katerem se hočejo posvetovati še razni klubi. Jutri ob 1. uri pododsek nadaljuje svoje posvetovanje. Poročevalcem je izvoljen dr. Fořt. Zbornica ima jutri ob 11. uri sejo.

Vstaja v ruski vojni mornarici.

Kakor si nasprotujejo poročila z rusko-japonskega bojišča, tako ti nasprotujejo tudi poročila o vstaji v ruski vojni mornarici. V nedeljo in tudi še včeraj dopoldne so prihajala poročila da so se udali uporni mornarji na „Potemkinu“, a v istini je bil „Potemkin“ v nedeljo zvečer že v rumunskem pristanišču Konstanca. Ruska birokracija, ki je poizkušala že tolikokrat zakriti resnico, storila je to tudi zdaj, dasi je bilo popolnoma nepotrebno, ker se je resnica itak prehitro izvedela. Nečuvno v zgodovini je, da se odpošlje celo brodovje kaznovat moštvo uporne ladje, a ne more izvršiti svoje dolžnosti, ker moštvo, ki bi imelo kaznovati upornike, samo simpatizuje s pobunjenimi svojimi tovariši.

Rusko črnomoško brodovje je bilo 2. t. m. še zasidrano v odeskem pristanišču, a ni bilo vidno, ker je ležala megla nad morjem. V nedeljo se je približal „Potemkin“, a je zopet odjadral. Na „Potemkinu“ je imela vlada svojega ogleduha, ki jo je obvestil o vsem, kar se je zgodilo na ladji.

Koj, ko se je približalo črnomoško brodovje Odesi, je pričel poveljnik „Potemkina“ tako nujno pozivljati mornarje črnomoškega brodovja k vstaji, da je sklenil poveljnik Krieger odpluti. A kljub temu mu je pobegnila ladja „Pobjedonoscev“. Pretekli petek zvečer so odposlali uporni mornarji na „Potemkinu“ odposlaništvo k odeskemu poveljniku, ki jih je sprejel jako prijazno, mesto da bi jih ustrelil na mestu, kakor je predpisano. Odposlanci so zahtevali, naj jih puste v mesto, ker morajo nakupiti vina, mleka in drugih potrebščin. Tudi so povedali, da nameravajo izročiti vdovi svojega umorjenega tovarša 1000 rubljev. General je obljubil mornarjem, da jim bo dal mleka, vina in obvezil, tudi je obljubil izročiti vdovi 1000 rubljev, a slednjo ponudbo je odklonilo odposlaništvo „Potemkinu“ so darovali celo premog, ki je bil naložen na ladji „Pater Regier“. Mornarji na „Potemkinu“ slepo ubogajo povelja vstaškega odbora, ki obstoji iz civilistov. Tudi poveljnik je civilist.

Mornarji na „Pobjedonoscevu“ so se uprli v petek popoldne. Admiral Krieger je so obvestili z znamenji, da mu ne nameravajo slediti v Sevastopol. Častnike so deloma pomorili, deloma zaprli. Krieger ni poizkušal, da bi upornike prisilil k pokorščini.

Črnomoško brodovje se je vrnilo v soboto brez „Pobjedonosceva“ in „Potemkina“ v Sevastopol. Ko se je vračalo črnomoško brodovje iz Odesi v Sevastopol, je pozval Krieger „Potemkina“, naj se pridruži črnomoškemu brodovju, a uporni mornarji so odgovorili s tem, da so se pripravili na beg, „Potemkinu“ se je pa pri-

družil „Pobjedonoscev“. Iz Sevastopola poročajo, da so na „Potemkinu“ ubili vse častnike, izjemoma inženirje pri strojih. Na „Potemkinu“ je tudi 300 tovarniških delavcev. Zvečer 1. julija so izkrcali častnike „Pobjedonosceva“ v Odesi. Pozneje so se baje sprli mornarji in del moštva je zahteval, naj se pridruži „Pobjedonoscev“ črnomoškemu brodovju. Stranka za združitev s črnomoškim brodovjem je tako narasla, da so se pričeli pogajati z odeskimi oblastmi. Posadka na „Pobjedonoscevu“ je razobesila že v soboto zopet rusko zastavo. V nedeljo zjutraj je izročilo moštvo „Pobjedonosceva“ zaklopnice topov, a izkrcati se ni hotelo, pač pa je izjavilo, naj se povrnejo na ladjo častniki, ki jih bodo zopet ubogali. „Pobjedonoscev“ je zasidran v kvarantenskem pristanišču.

„Knjaz Potemkin“ je priplul v rumunsko luko v Konstanca ob 7. uri 10 minut zvečer. Vse je hitelo na morskobrežje. Rumunski podpolkovnik Valescu, major Nekru in poveljniki rumunske bojne ladje „Elizabet“ so se podali na krov „Potemkina“, s katerega so s strelji pozdravili rumunske častnike. „Potemkin“ je menjal znamenja z rusko štacijsko ladjo, a na „Potemkina“ ruski častniki niso šli, pač pa je govoril poveljnik ruske štacijske ladje „Pseuape“ z mornarji. Rumunskega obrežnega poveljnika so sprejeli mornarji na „Potemkinu“ z vsemi častmi. Poveljnik je pripovedoval, ko se je povrnil na suho, da ga je sprejel neki kadet, ki mu je povedal, da je na „Potemkinu“, ki je pobegnil iz Odesi. Kadet mu je pripovedoval, kako je izbruhnila vstaja in končal: „Črnomoško brodovje ni pozvalo „Potemkina“, naj se uda, marveč pozdravilo uporne vojsake z znamenji: „Živelo novo poveljništvo!“ Na suho je došlo odposlaništvo upornih mornarjev, da nakupujejo živeža in preмога. Mornarji s „Potemkina“ so se objemali z mornarji ruske postajne ladje „Pseuape“ v Konstanci. Mornarji so klicali: „Rusija je prosta!“ Kakor je izjavil neki član odposlaništva upornih mornarjev, vodi mornarje na „Potemkinu“ vstaški odbor 20 mož. Ko je zapustil „Potemkin“ Odeso so pozdravljali mornarji črnomoškega brodovja pobunjene tovarše s hura klici. Rumunske bojne ladje so dobile povelje, naj odplovejo v Konstanca. Vse vojaštvo v Konstanci je zbrano na morskem obrežju. Rumunski ministri so odpotovali v Konstanca. Pobunjeni mornarji izjavljajo, da pričakujejo še drugih ruskih oklopnic, na katerih so se uprli mornarji.

„Agence roumaine“ poroča: „Knjaz Potemkin“ je zapustil 3. t. m. ob 3. uri 20 minut popoldne Konstanca. Odplaval je proti severovzhodu. Neki mornar s „Potemkina“ je obvestil rumunske oblasti, da je veliko mornarjev, ki bi se radi udali, in bodo zapustili „Potemkina“. Ko priplove na visoko morje, bodo plavalji proti obrežju. Rumunske oblasti so pripravile vse, da rešijo plavajoče mornarje, če izvrše svoj načrt. A „Potemkin“ je odplul z vsem moštvom, ki je bilo v rumunskem morju popolnoma mirno. Včeraj zjutraj je nameravala ruska torpedovka pripluti v konstansko pristanišče, a se je vrnila, ker je ustrelila na torpedovko rumunska križarica „Elizabeta“, ne da bi jo zadela.

Rusija.

Poročaja v Odesi. „Lokalanzeiger“ poroča iz Odesi 3. t. m.: Zaprte so vse trgovine, ceste in trge je zasedlo vojaštvo. Na Soborskem trgu tabori vojaštvo, v bližnjem hotelu stanuje vojaški poveljnik general Miloradovič. Soborski trg je zaprt. Odešk. posadka je močna 33.000 mož. V soboto je bilo v mestu navidezno mirno, a mesto je polno vojakov, ki postopajo s civilisti jako surovo. V sredo je bilo ubitih 3000 oseb. Prebivalstvo še vedno zapušču mesto. Skodo, kijo je povzročilo obstreljevanje Odesi v sredo, cenijo na 60 milijonov. Uničenih je bilo sedem ruskih parnikov in 50 ja drnic. „Daily Express“ poroča: Odeško

delavstvo je bilo zelo vzradoščeno, ko je izvedelo, da je došel Potemkin v Konstantino. Vstaški odbor je stopil v dotiko z ostalim moštvo oklopnice „Katarina II.“ V nedeljo zvečer je napadle več tisoč oseb Vladimirsko vojašnico, kjer so oprostili zaprte mornarje. Položaj je jako resen ker imajo vstaši razstrelivo. Podguvernerja pl. Giersa so obvestili, da napade prekucijska stranka vladna poslopja, če bo umorjen kak izgredek. Prekucuhom se je posrečilo oprostiti 200 vstašev, ki so bili zaprti v preiskovalnem zaporu V pristanišču za petrolej so ubili tri vojake, ki so bili na straži. Pred hotelom „Krim“ je razpočila bomba, ki pa ni nobene ubila, pač pa peškodovala poslopje. Ruska vlada je sklenila pozvati v Odeso za vzdrževanja reda carigradske ruske postajno ladjo. „Novosti“ poročajo, da je odpotoval v Odeso grof Ignatjev, ki ima izredna pooblastila. Angleški konzul je pozval angleško ladjo „Cranley“, naj ostane zasidrana v bližini pristanišča, da lahko sprejme angleške podanike, ki hočejo zapustiti Odeso. Iz Berolina poročajo: Ruska vlada je naprosila velevlasti, naj odpošljejo svoje carigradske postajne ladje v Odeso, da pomagajo napraviti red v mestu. Ta vest je najbrže izmišljena. Iz Pariza poročajo, da je nastal v Odesi zato red, ker je v mestu 50.000 kazakov. Odeški generalni guverner je izdal oklic, v katerem naznanja, da bodo vojaki nastopili s streljanjem in z bajoneti proti gručam, ki bi se zbirale na cesti. Prebivalstvo je vsled tega razburjeno. Stevilo vseh odeskih žrtev pretekli teden cenijo na 5000 mrtvih in ravno toliko ranjencev. Razdejana so vsa poslopja v pristanišču. Morali jih bodo na nove zgraditi.

V Nikolaja je v mestu so ubili z bombo policijskega načelnika in štiri kazake.

Vojno stanje so razglasili v Nikolajevem in Sevastopolu.

Delavski shodi. Delavci v Minskem so zborovali v sinagogi. Navzočih jih je bilo 5000. Razgovarjali so se o ustavi in o stališču, ki naj je zavzame delavstvo. Sinagogo je zastražila policija, ne da bi motila zborovanja, ki se je izvršilo mirno. — Iz Bjelostoka poročajo, da prirerajo delavci shode vsak dan, na katerih govore proti kapitalizmu.

Peterburški listi ne pišejo o dogodkih v Odesi in Libavi. Le „Naša Zisa“ je namigavala na odeske in libavske dogodke in obsojala nasilne politike. List je bil ukorjen, ker je pisal o stavki premozarjev v Kronstadtu in ne bo smel prodajati posameznih številka dva meseca.

Stavke. V Kronstadtu so stavkali delavci v pristanišču, a so jim takoj potrojili plače. Tudi v Peterburgu so pričeli stavkati delavci v pristaniščih.

Upori na bojnih ladjah v Kronstadtu. Dohajati so pričela poročila o uporu mornarjev v Kronstadtu. Neka linijska ladja je zapustila brez častnikov pristanišče, a podrobnosti še niso znane. V pristanišču sta le dve ladji: stara križarica „Imperator Aleksander II.“ in nova križarica „Slava“. Na križarici „Mjuji“ so izbruhnili resni nemiri. Mornarji so se uprli in niso hoteli odpluti na strelne vaje. Posadka je naglašala, da je ladja vsled svoje starosti popolnoma nesposobna za plovbo, kaj še za strelne vaje. V Kronstadtu so baje stavkujoči delavci zopet pričeli delati.

Begunci iz Rusko-Poljske. Iz Rusko-Poljske je došlo na Prusko 2000 beguncev. Mesta na Poznanjskem in Vzhodnem Pruskem so prenapolnjena z ruskimi begunci. Pruske oblasti so v zadregi, ker se boje, da izbruhnejo nemiri in so zato storile vse, da jih preprečijo.

Castnik zgorel. V Kurskem je zapovedal neki častnik na kolodvoru nekemu vojaku, naj prime nekega pijanega vojaka. Ker je odgovarjal pijani vojak jako predrzno, ga je častnik prebodel s sabljo. Množico, ki se je zbrala na kolodvoru, je to tako razkačilo, da je napadla častnika, ki je pobegnil v voz; a množica je metala v voz kamenje in tramove. Častnik je streljal iz revolverja. Z veliko težavo so rešili častnikovo rodbino, a kočijo so polili s petrolejem in jo nato zažgali. Častnik je zgorel. Množico so nato razgnali.

Kako je upornim pomorščakom mogoče voditi ladjo?

Mnogi se povprašujejo, kako je mogoče upornim mornarjem brez vodstva častnikov voditi ladjo, pristati na kopno, streljati in pripraviti se za boj. Vsako vojno brodovje ima nekaj inteligentnega podčastniškega moštva, kateremu je poverjenih več važnih nalog, ki spadajo v delokrog častnikov. Častniki sami ne morejo vsega tega izvrševati, temveč dajejo le povelja. V naši mornarici se ti podčastniki imenujejo „štabni podčastniki“, v nemški: „Deckunterofficiere“, v ruski pa: „štabni seržanti“. Ti vodijo topništvo, torpede, stroje, krmila i. dr. Velikih

voženj, kjer je treba astronomskih proračunanj, ne morejo napravljati in voditi, v Crnem morju pa se gotovo dobro spoznajo.

Položaj na Ogrskem.

Baron Fejervary je naznanil voditeljem opozicije, da sicer vladar noče dovoliti mažarskega poveljnega jezika, pač pa je voljan dovoliti, da dobi ogrski del skupne armade bolj narodnostno značaj, kakor do zdaj. Mažarsčina naj bi se uporabljala v službi, pri izobrazbi in občevarju.

„Budapesti Hirlap“ poroča, da namerava vjavo uvrstiti v ogrske polke one avstrijske vojaške novince, ki so jih doslej pridelili nadomestni rezervi, ker je bilo moštvo polnoštevilno.

Novinstvo in izjave političnih krogov potrjujejo, da vse odobruje način, kako so se soboto vedli načelniki opozicije, ko so konferirali s Fejervaryjem. Povsod prevladuje mnenje, da je bila cela konferenca le komedija, uprizorjena od Fejervarya, ker je sam vedel, da ni pričakovati uspeha. Domnevajo, da bo poleti vse mirno. Koncem sobotnega razgovora je dejal Fejervary Apponyju: „Vzlic temu ne bo šel kralj nikomur na ljubo v Kanoso!“ To je bilo namigavanje, ker se v dvorskih krogih govori, da je grof Apponyi uprizoril na Ogrskem vse narodno gibanje zgolj zato, ker ga je vladar na dvornem plesu 1. 1903. ignoriral. Ta govornica se nam zdi zares — dvorna.

Grozodejstva na Turškem.

Carigrad, 3. julija. Potrjujejo vest, da so gorski prebivalci kurdskega plemena potem ko so se resno pritožili proti turški upravi, prišli v doline in tam uprizorili strahovita grozodejstva. Plenili so po vaseh, pobili in razmesarili več tisoč oseb obojega spola. Vojaške čete so bile pasivne.

Maroko.

Danes ali pa jutri izjavi francoski ministrski predsednik Rouvier, da se Francoska udeleži mednarodnega posvetovanja o maroškem vprašanju.

„Petit parisien“ poroča, da sta se izrazili Nemčija in Francoska glede maroških spornih točk

Obe državi pripoznata: 1. Maroko ostane samostojna država; 2. suvereniteta maroškega sultana ostane nedotaknjena; 3. upoštevati se morajo pogodbe, ki jih je sklenila maroška vlada z velevlastmi; 4. pripoznata se francosko-angleška in francosko španska pogodba; 5. Francoska dobi posebne pravice, ker se mejita državi. Načrt o konferenci predlože sultanu, da ga odobri

Rusko-japonska vojska.

Japonci prodirajo proti Vladivostoku.

London, 3. julija. „Daily Telegraph“ poroča iz Sangaja: Japonci prodirajo proti Vladivostoku. Demneva se, da pride v bližini Tjumen a do bitke.

Mirovno vprašanje. — Pooblaščenca definitivno imenovani.

Washington, 3. julija. Ruski pooblaščenca pri mirovnih pogajanjih so poslanički baron Rosen in grof Muraviev, japonski pa zunanji minister baron Komura in washingtonski poslanik Takahira. Roosevelt je izjavil, da sta ga obedve vladi obvestili o imenovanju pooblaščenca, ki naj se snidejo okoli 1. avgusta. Obojestranski pooblaščenca so dobili neomejeno polnomoč, pogajati se o miru in ga skleniti. — Vladi si pridržita pravico potrjevanja.

Rusi se umikajo od Tumena proč.

Berolin, 3. julija. 1500 Rusov se je umaknilo iz utrjenih postojank okoli reke Tumen, kjer pričakujejo bitke.

Častna sablja za Ojamo.

Budimpešta, 3. julija. Deputacija, ki bo maršalu Ojami izročila častno sabljo, se vkrca v drugi polovici tega meseca, da se poda v vzhodno Azijo. Deputacija namerava v Tokiu predlagati, naj se ustanovi v Budimpešti japonski konzulat, da bodo trgovske zveze med Japonsko in Mažarsko bolj živahne.

Kdo vodi japonske operacije proti Vladivostoku?

London, 3. julija. Proti Vladivostoku prodira armada generala Hasegave, ki ima pod seboj 100.000 mož. Hasegava se je bil izkrcal v severni Koreji, podil Ruse pred seboj in se ustavil pred tumensko reko. (Tumentvori v obliki kolena severno mejo Koreje; njegova obrežja so Rusi močno utrdili. Vendar ga ni tako težko prekorčiti, ker je le štiri čevlje globok in ima več brodov.) Hasegava bo imel lahko delo, kajti Rusi so svoje utrjene po-

stojanke ob Tumenu že zapustili

Štajerske novice.

Š K jutrašnji dopolnilni volitvi za državno-zborski mandat v volilnem okraju mariborskem, ptujskem, ormoškem središkem, ljutomerskem, št. lenarskem, slovenje bistrškem, slovenje-graškem, vozeškem, mutskem in marbškem, kjer je umrl njegov dosedanji zastopnik, poslanec dr. Wolffhard, je izdalo slovensko politično društvo v Mariboru sledeči volilni oklic: Ker so se Slovenci tega volilnega okraja doslej še vedno udeležili volitve, da pokažejo pred javnostjo, da v navedenih mestih in krajih še biva slovenski živelj, smatra politično vodstvo Slovencev za svojo dolžnost, da postavi na volišče kandidata. To pa zato, ker bi nepošteni nasprotniki odsotnost slovenskih glasov takoj napadno in nam v kvartolmačili. Zato je strogo narodna dolžnost vseh slovenskih volilcev tega okraja, da se gotovo udeležijo volitve 5. julija in oddajo svoj glas našemu kandidatu, gospodu Josipu Šinkotu, županu v Središču. Slovenski sodeželani! V volilni boj nas ne žene upanje na gotov uspeh, ampak ljubezen do našega slovenskega imena. Kdor noče, da se nam očita nazadovanje slovenskega življa v imenovanih mestih in trgih, ta naj poskrbi, da bo 5. julija vsak slovenski volilec izvršil svojo volilno dolžnost. Stevilo slovenskih glasov naj dokaže, da ne nazadujemo, ampak tudi v mestih in trgih ob jezikovni meji postajamo vedno bolj krepki!

Š Toča v Trbovljah. V ponedeljek popoldan se je po silni vročini ob četrt na štiri vsipala debela toča, kakršne najstarejši ljudje ne pomnijo. Stehtali so eno zrno, ki je imelo tri četrtinke kg. Veliko škode je napravila na drevju, zlasti pa po vrtovih in njivah, kjer je sklestila vse do golega. Žito bodo morali pokositi. Spotrla je tudi strešno opeko in razbila šipe na cerkvi in drugod. Na stari šoli n. pr. sta od 54 ostali celi samo dve. Padala je med močnim viharjem dobrih 5 minut ter imela smer od severoizhoda. Pač res, da je sv. Urh malokdaj brez nevihte.

Š Pobegnil je iz blaznice nevarni norec 53 let stari Franc Wesiak, doma iz ptujskega okraja.

Š Celje. Zrelostni izpit se bode vršil na tukajšnji orgljarski šoli, dne 17. t. m. od 8—12. ure dopoldne. K izkušnji se je oglasilo 8 kandidatov med temi eden iz Ljubljane. Oni glasbeniki ozir. organisti, ki zunaj službujejo, ne da bi na zavodu pouk 3 leta obiskovali, se ne sprejemajo k glavnemu izpitu. — V o d s t v o.

Dnevne novice.

Slovenski juridični kurz za Nemce v Mariboru. Kakor znano, imajo nemški juristi v Mariboru pri okrožnem sodišču slovenske kurze. Zdaj, ko se veliko piše o juridični fakulteti v Ljubljani, ni nezanimivo, kako vlogo so igrali Nemci pri slovenskih kurzi v Mariboru. V kurz so se vpisali tudi Slovenci. A Nemci so bili proti temu. Šele na višjo instanco so smeli pohajati v te kurze tudi Slovenci. Če bi se torej kje predlagalo, naj se ustanovi v Ljubljani slovenska juridična fakulteta za Nemce, bi Nemci menda tudi ničesar ne imeli proti, le Slovenci ne bi smeli tega imeti, kar imajo oni sami.

Sedaj pa vemo. Razpis nadučiteljske službe v Dobrepoljah je prinesel uradni list dne 17. junija. § 25. dež. šol. zakona z dne 29. aprila l. 1873. natančno pové, koliko časa mora biti služba razpisana. Ker poteče razpisani obrok konci junija, je jasno, da je ta razpis nezakonit, ker se do konci junija ne doseže niti za razpis dovoljeni najkrajši rok. Sicer kaj to briga slavno gospodo! Med kompetenti ni bilo tistega, ki ga je hotel dež. šol. svet imeti, usiliti si ga vendar ni upal, pa je hotel z novim razpisom natresti v oči peska prizadetim in stvar olepšati. Pa naj se stvar zasukava tako ali tako, resnica je, da taka nerednost ni vredna tako čestitljivih mož, kvekor jih vidimo v deželnem šolskem svetu.

— Zupansko volitev onemogočili so pristaši liberalnega Vinka Ogerca pri volitvi v Šmariji pri Ljubljani, ko so videli, da se jim večina neče udati. Osem odbornikov je zapustilo zborovališče ter tako naredilo navzoče nesklepčne. A s tem ne bodo nič opravili, ampak le sebi nakopali kazni. Ravno tako so delali liberalci v Selcih, a so se nazadnje bridko kesali, da

so se dali od svojih voditeljev zapeljati k takemu nepremišljenemu ravnanju.

— Prve obsodbe radi domžalskih dogodkov. Okrajno glavarstvo v Kamniku je izreklo obsodbe, ki opravčeno razburjajo vso slovensko javnost in ki bodo gotovo našle globoki odmev tudi pri drugih Slovanih. Cela vrsta oseb je bila obsojena radi tega, ker je klicala na slovenskih tleh „Živio!“ in „Na zdar!“ — Obsojenih je pet Kamničanov in 11 oseb iz Domžal in Stoba deloma na 24 urni zapor, nekaj pa tudi na 3 do 5 dni zapora. Obsojeni so ljudje, ker je okrajni glavar Chron izjavil, „da so s svojo navzočnostjo na množico hujskajoče vplivali“ ne da bi vedel povedati ali so sploh kaj upili. O klicanju je pričal komisar baron Lazarini, dočim druge uradne priče pri posameznih obtožencih tudi niso mogle potrditi, da so jih slišale kaj klicati. Že včeraj smo poročali, da je bil obsojen neki gluh mož, ki je samo gledal, kaj se godi, a je na sliki nemškega fotografa v prvi vrsti. Zakaj neki vlada ni poslala tudi svojega fotografa v Domžale, da bi fotografiral okrajnega glavarja Chrona in župana Janežiča, katera sta vsega kriva in ki bi morala v prvi vrsti na zatožni klop, ne pa ljudje, ki so popolnoma po nedolžnem prišli poleg. Zanimivo je, da je bilo obsojenih 16 oseb, in to večinoma radi klicanja, torej stvari, katere je izvrševala vsa množica. Če bi se hotelo proti vsem posluževati tistega paragrafa, katerega so izvlekli iz časa, ko je bil v veljavi še „Prügelparagraf“, bi bilo obsojenih na tisoče ljudi, tako pa so obsojeni ljudje, ki so posebno pri srcu okrajnemu glavarju kamniškemu. Zato se je menda tudi vse tako skrivnostno vršilo. Obsojen je med drugimi tudi neki posestnik, katerega je orožnik z njegovega hišnega praga podil, na 50 kron. Neki deček je stal, ko so se demonstracije vršile, pred hišo svojega očeta. Izza tirolske ograje so prileteli predenj kamni. Fant je en tak kamen pobral in ga vrgel nazaj. Zato je dobil 5 dni zapora. Značilen je tudi slučaj, da so orožniki ustavili nekega moža, ki je hotel iti domov v Spodnje Domžale po okrajni cesti, ter mu rekli grozovski z bajonetom, da mora iti po drugi poti. Mož je dal poklicati komisarja, ki mu je dovolil, da gre domov. In zato je bil sedaj mož obsojen. Obsojena sta tudi dva Nemca: Steklarski delavec in strastni hajlovec A. d. Kehlhauser na 4 dni in neki Hans Lederhas na 3 dni. Kehlhauser je eden tistih nemških junakov, ki so streljali iz revolverjev, Lederhas je pa z revolverjem grozil. V kakem razmerju je visokost kazni obsojenih Slovencev in pa teh revolverjskih junakov! Slovenci obtoženci so vložili seve ugovor proti obsodbam na deželno vlado in bodo, če treba, rekurirali tudi na ministrstvo. Te dni zaslišujejo obdolžence tudi pri tukajšnjem deželnem sodišču.

— Huda smrtonosna vročina vlada po vsej evropski celini. V Berlinu se je 61 oseb zgrudilo vsled solnčnarice, dve sta umrli. Poginilo je blizu 40 konj. V Rimu je 2. jul. umrlo vsled velike vročine in zaduhlega juga 8 oseb, ena umira. Vročine so ondi včeraj imeli 38 stopinj C. Na Dunaju so vsled solnčnarice umrle tri osebe, dve so prepeljali v bolnico, kjer je malo nade, da jih rešijo, dve sta dobili vsled vročine rane. Tri osebe so pri kopanju utonile. 50 oseb se je zgrudilo vsled solnčnarice. Na Reki so včeraj imeli vročine 3 stopinj C. Velika nevihta je bila včeraj po Dolenji Avstriji in Štajerski. Predvčerajšnjim je v Budjejevicah padala toča debela kot kurja jajca. Po Dolenjskem so imeli včeraj velik vihar s točo. Iz Domžal se nam poroča, da je ondi včeraj popoldne okoli 4. ure divjal silen vihar, ki je podrl več kozolcev in dreves. Poštna konja, ki vozita pošto v Motovnu v Istri je včeraj solnčnarica ubila. Iz Gdanskega poročajo, da je včeraj udarila strela v 800 let staro katedralo, ki je takoj pričela gorjeti. Stolp s slavno igro na zvonce je uničen.

— Pol polka obležalo vsled vročine. Pulj, 3. julija. Danes je imel domobranski polk št. 5, katerega en batalion je bil prej v Trstu, vaje v smeri proti Vodnjanu. Vročina, ki je bila že vse te dni neznosna, je bila danes še hujša in občutnejša, kakor včeraj. Vojaki, ki so imeli baje le 5 minut odmora, so cepali kakor muhe, polovica polka je obležala. Govorise, da je pet mrtvih in okrog petdeset nevarno bolnih. Pri drugem bataljonu sta umrla dva vojaka, en Furlan in en Dalmatinec; za drugi batalion se še ne ve, ker so distancirani po raznih trdnjavah več ali manj oddaljenih od Pulja.

— Strašna debela toča je padla včeraj v ponedeljek popoldne ob pol štirih na Kumljanskem. Nevihta je prišla od Trbovelj in Hrastnika. K sreči je bila toča redka, na vsak meter je morda padla ena debela. Splošno je bila po velikosti in obliki enaka limonam. Posamezne pa so bile lepo

okrogle in debele kakor precej debela jabolka. Splošno jih je šlo po 10—12 na kilo, našla pa so se tudi četrt kilo težke. Po strehah prebilo je tako „zrno“ po dve opeki eno pod drugo. Bil je velik strah. Hvala Bogu, da je bila tako redko sejana.

— **Hvaležnost!** V Gorjah so pripustili, da je govoril ob petindvajsetletnici „Kat. bralnega društva“ nadučitelj Zirovnik. V zahvalo zdaj Gorjanci lahko čitajo zmerjanje v „Gorenjcu“, zakaj je društvo „Katoliško“ bralno društvo, ne pa, kakor bi ga imel rad Zirovnik samo „bralno“. Svoj takt je pokazal Zirovnik s tem, da je svoj govor ob katoliškem društvu objavil v tako nizkotnem listu kakor je „Gorenjec“, in sicer na istem mestu, na katerem smo našli malo prej silno sirovo in slaboumno blatenje duhovnikov.

— **Zelezniška nesreča.** Iz Borovnice se nam piše: Dne 30. junija zgodila se je zopet pri nas železniška katastrofa. Lokomotiva, ki je največ zakrivila nesrečo v Planini, peljala je iz Logatca v Borovnico. Osobje na stroju je baje zaspalo in torej ni zapazilo signala „Halt!“. Skoro je treščil v tovorni vlak in povzročil poškodovanje treh vozov. Strojvodja se je tudi poškodoval. Glavni vzrok opetovanih nesreč pa je preobilo delo železniških uslužbencev.

— **Skupščina „Zveze slovenskih pevskih društev“.** Prihodnjo nedeljo, dne 9. julija, bo v Ljubljani zborovala III. redna skupščina odposlancev do sedaj 36 slovenskih v „Zvezi“ stojičih pevskih društev. Zvečer po skupščini bo na čast odposlancev ob 8. uri na vrtu Švicarije koncert, pri katerem sodelujejo vsa štiri ljubljanska v „Zvezi“ stojiča društva: „Glasbena Matica“, „Ljubljana“, „Merkur“ in „Slavec“ pod vodstvom zveznega pevovodje g. konc. vodje Hubada.

— **Nevihta.** Iz Leskova, 3. julija. Silna vročina nas je mučila te dni. Nekoliko oseb je padlo v omedlevalo. Toplomer je danes dopoldne kazal 30 stopinj. Ni čudo, da si je popoldne nebo dalo odduška. Ob treh se je zatemnilo, nastal je silni vihar, ki je mnogo opeke razmetel raz strehe, gromelo in bliskalo se, da je bilo groza. Bil je hud naliv, vmes kako točno zrno. Upamo brez škode. — Tudi iz Št. Jerneja nam poročajo v istem smislu.

— **V luži utonil.** Na Raki je v vaški luži utonil dvehletni otrok.

— **Vojaške vaje na Goriškem.** Vaje 1., 3. in 4. bataljona so se začele 2. julija in bodo trajale do 31. Poveljniki so majorji gg.: Belsky, Lancarevič in Lavrosky in podpolkovnik Hubacek iz Maribora. Ko bodo polki združeni, jim bo poveljeval generalmajor Wachsmann.

— **Prodajalne za jestvine v Gorici** so na poziv namestništva uvedle popolen nedeljski počitek v juliju in avgustu. Tudi brivci bodo morali zapirati ob nedeljah svoje brivnice ob 12 uri.

— **Vojaške vaje ob sedanji vročini.** Tukajšno vojaško štacijsko poveljstvo izdalo je umesten ukaz, da se z ozirom na nenavadno vročino vaje vojaštva kolikor mogoče omeje in sicer na jutranji in večerni čas, kadar je nižja temperatura, — vendar pa nočni počitek radi tega ne sme biti prikrajšan. Najkasneje do 10. ure dopoldne mora biti vse vojaštvo doma, in nikdar ne sme moštvo na vaje s praznim želodcem. Posebno se mora skrbeti za zdravo pitno vodo. (Nemnevno, čemu se potem vrše vaje na Krasu, kjer pa čni dobre vode!) Pri vsaki vaji mora biti navzoča sanitetna straža, ki ima s seboj vinsko ali citrnonino kislino.

— **Nezgoda.** V nedeljo se je peljal odvetniški uradnik Janko Podboj iz Postojne s kolesom v Ljubljano. Ker je bila pot na Viču zelo mokra, spodrsnilo mu je ter je padel v jarek, si raztrgal obleko, kole pa se je poškodovalo ob kantonskem kamnu.

— **Poročil** se je danes g. Francišek Sval, postajenačelnik državne železnice v Doliciu na Štajerskem z gospico Angelo Matičičevo, trgovčovo hčerko iz Doba.

— **Duhovne vaje** zopet lahko opravljajo p. n. gg. duhovniki pri co. jezuitih v Ljubljani, Elizabetna cesta št. 5, od 16. julija dalje. Začetek bo redno vsak ponedeljek zvečer ob šestih. Prosi se začasne zglasitve pri predstojništvu.

— **Zrtev vročine.** V Gradcu se je korporal I. Jeršnik iz Koroške vsled silne vročine vsedel po noči na okno spalnice v II. nadstropju in je na oknu zaspal. V spanju je padel na dvorišče, kjer je obležal mrtev.

— **Srbi na Slovenskem.** Srbski posebni vlak iz Belgrada pride v Ljubljano 15. t. m. ob 7. uri zvečer. Drugi dan grede Srbi v Postojno, zvečer se pa vrnejo v Ljubljano ter se udeležijo Prešernove slavnosti. Dne 17. t. mes. zjutraj odpotujejo iz Ljubljane.

— **Kres** bo danes zvečer gorel tudi v Postojni.

— **V blejskem jezeru utonil** je te dni neki mlad Italijan.

— **Conferenca Sodalitatis Ss. C. J. za kamniško dekanijo** bo v ponedeljek, dne 10. t. mes. v Stranah h. Začetek ob pol 10 uri.

— **Pijančevanje v Zagrebu.** Iz Zagreba poročajo z dne 3. julija: Naredba proti pijančevanju, ki je bila izdana pred par dnevi se energično izvršuje. Včeraj je bilo prijetih radi prestopka proti tej postavi 32 ljudi in to večinoma ljudi iz najboljših krogov, med njimi nekaj višjih uradnikov.

— **Organizacijo privatnih uradnikov in trgovskih uslužbencev v Avstriji** popisuje v belgijskem listu „Le Trait d' Union“ gosp. Silvij Skerbinč. Takih organizacij naštevajo g. Skerbinč 9, ki so nastale neodvisno druga od druge, a so se zadnja leta združile za skupen namen. Organizacija se zmanjšuje od severa proti jugu in od zapada proti vzhodu, tako da imajo največ društev češka Tirolska, Zgornja in Spodnja Avstrija, najmanj pa Istra, Kranjska, Dalmacija in Bukovina.

— **Razpisano** je notarsko mesto v Idriji.

— **Promet med Trstom in Odeso** je velik. Lansko leto je znašal 14 milijonov kron. Iz Trsta izvažajo v Odeso kavo, riž, kemniške snovi, sladkor, železno in stroje, iz Odesa pa uvažajo v Trst žita in kože.

Ljubljanske novice.

lj **Kres na Golovcu.** Danes zvečer bo na posestvu g. Franca Anžiča na Golovcu v čast praznika sv. Cirila in Metoda gorel kres.

lj **Pevski zbor „Glasbene Matice“** ima svojo izkušnjo za samostojen nastop pri koncertu dne 9. t. mes. v sredo ob 8 uri zvečer Generalna izkušnja za skupni točki vseh 4 ljubljanskih pevskih društev je pa v petek ob pol 9. uri zvečer v pevski dvorani „Glasbene Matice“.

lj **Hud baron.** Baron Codelli je včeraj svojega hišnika in vrtnarja, ki je zapuščal njegovo službo tako pretepel, da je moral hišnik znatno poškodovan v bolnico.

lj **Nekaj denarja** je najdenega pred deželno vlado. Več se izve na magistratu. (Telefonična postaja.)

lj **Gremij trgovcev** je imel včeraj zadnji svoj občni zbor na podlagi dosedanjih pravil. Gremij je sedaj izpremenjen v zadrugo na širši podlagi in bo občni zbor te zadruge prihodnji ponedeljek ob 3. uri popoldne v „Mestnem Domu“.

lj **Seja odbora „Slov. kršč. soc. zveze“** bo prihodnji petek ob pol 8. uri zvečer.

lj **Tujci v Ljubljani.** Meseca junija t. l. je došlo v Ljubljano 3623 tujcev — za 417 manj kot prejšnji mesec in za 968 več kot v istem mesecu lanskega leta.

lj **Zadruga gostilničarjev in kavarnarjev v Ljubljani** je otvorila z današnjim dnevom za svoje člane lastno posredovalnico za v njih stroko spadajoče službe. Ista se začasno nahaja pri načelniku zadruge, Stari trg št. 19, gostilna „Miramar“.

lj **Poštena služkinja** je 19letna Marijana Jesenkova iz Lip pri Škofji Loki, ki je služila posestniku Ahlinu na Ježici. Svojo poštenost je pokazala s tem, da je pripeljala iz Ježice v Ljubljano mleko. Pri raznih strankah je pobrala mesečnino in jo neznanu kam popihala. Voziček je popustila na Marijinem trgu. Ahlinovi ženi je povrhu še odnesla ruto in predpasnik.

lj **Sejma v Rožni dolini** se je udeležilo nad 2000 oseb.

lj **Meteorološki mesečni pregled.** Minoli mesec rožnik je bil prav topel in dovolj moker. — Opazovanja na toplomeru dadó povprek v Celsijevih stopnjah: ob sedmih zjutraj 14,8°, ob dveh popoldne 22,6°, ob devetih zvečer 17,2°, tako da znaša srednja zračna temperatura tega meseca 18,2°, za 0,4° nad normalom. — Opazovanja na tlakomeru dadó 734,6 mm kot srednji zračni tlak tega meseca, za 1,4 mm pod normalom. — Mokrih dni bilo je 16, padlo je pa 101,5 mm dežja. — Nevihte smo imeli tri in trikrat megleno jutro. — Med vetrovi je prevladoval jugozahodni. Kot kritični v tekočem mešču malem srpanu se lahko zaznamvajo dnevi okoli 15, kjer stoji luna v obliži zemlje.

lj **Potnik pustolovec.** Pred nekaj dnevi je prišel v Ljubljano iz Maribora Lui Wurzer. Obiskal je neko tukajšnje trgovino z delikatesami, kjer je pripovedoval, da potuje in prodaja delikatese, in je trgovca tudi takoj začel nagovarjati, naj kaj pri njemu naroči. Potnik je medtem dobro jedel in pil, obenem pa je trgovca še pregovoril v to, da mu je dal 40 K na račun za naročeno blago in se odpeljal proti Trstu. Ker trgovec drugi dan ni dobil naročenega blaga, obrnil se je na tvrdo, ka-

tera pa o Wurzerju ni hotela ničesar vedeti. Pustolovec je par dni pozneje dotičnemu trgovcu res poslal nekaj blaga iz Trsta, a proti poštnemu podvzetju.

lj **Za veseljem mora žalost priti,** tako je rekel danes ponoči nekega posestnika sin iz Mengša. Dečko je bil jako dobre volje. Sel je okoli po mestu s harmoniko in jo tako vlekel, da je povzročil pravo kalenje nočnega miru. — Pot mu je kmalo vstavil policijski stražnik in ga s harmoniko vred odpeljal na magistrat, kjer je meral harmoniko pustiti sam pa priti v jutro na odgovor.

lj **Izgubila** se je pri veselici „Šišenskega Sokola“ v nedeljo zvečer na Kozlerjevem vrtu zlata zapestnica, vredna 36 kron. Pošten najditelj naj jo oddá pri mestni policiji v Ljubljani.

Razne stvari.

Najnovejše.

Mednarodna razstava časnikov v Lipskem je odprta razstava časnikov. Razstavljeno je 4600 nemških in 1900 inozemskih novin in revij. Časniki so razdeljeni po strankah.

Nevarnost za Cikago. V Cikagi se je en mestni del ponižal za 10 palcev. Vsled tega so nastale velike premembe po ulicah in tunelu, ki vodi skozi mesto.

Nad princezinjo Lujizo Koburško je razveljavljena kuratela. Sedaj bodeta princ in princezinja tožila za ločitev zakona.

En milijon za reveže je zapustla v Cirie pri Turinu gospa Tereza Magnetti. Ta denar se ima razdeliti med dobredelne zavode v Turinu.

V Homborgu je umrl sociolog dr. Maks Hirsch.

Češki dijaki so imeli sestanek, na katerem so sklenili, da mora češko vseučilišče na Moravskem biti v Brnu. Vseučilišče v kakem drugem kraju bodo bojkotali.

Italijanski senat je odobril 76 proti 6 glasovom predlogo o izdatkih za vojaštvo za l. 1905/06.

Zgorelo je enajst hiš preteklo soboto v Tumpenu na Tirolskem.

Avstrijski minister za zunanje stvari grof Goluchowski je došel dne 2. t. m. s soprogo v Pariz.

Nesreča v gorah. V nižjeavstrijskem gorovju se je ponesrečil dunajski profesor dr. Kimmerle. Padel je v neki prepad, kjer je 72 ur ležal brez pomoči. Umrl je vsled izkrvavljenja. — V gorah pri Solnogradu se je ubil 27letni uradnik drž. železnic, Petran, na Schafbergu pa neka gđ. Kainz.

Književnost in umetnost.

* „**Prijatelj otroški,** Veselje angleško, Kindesherz himmelwärts“, zelo priljubljene knjižice za šolsko mladino, naj se še samo do 10. julija t. l. naročajo pri dr. Jos. Somreku, katehetu v Celju. Ker nastopi po 10. juliju daljše potovanje, se bodo omenjene knjižice dobivale samo v prodajalnici „Katol. tiskovnega društva“ v Ljubljani, v Cirilovi tiskarni v Mariboru in v Zvezini trgovini v Celju. „Prijatelj otroški“ stane potem: oblika A 16 h, oblika B 24 h, oblika C 36 h. Partitura „Veselje angleško“ stane s poštnino vred 56 h.

Naročajte se na „Slovenca“! Nabirajte novih naročnikov! Čim več bo naročnikov, tem bolj se bo „Slovenec“ izpopolnil in več bo nudil svojim čitateljem.

Slovenska kršč. socialna zveza.

Vabilo k dvajsetletnici „Slovenskega bralnega društva v Železnikih, ki se vrši v nedeljo, dne 23. julija 1905. Spored: 1. Ob 9. uri dopoldne sprejem došlih gostov pri vzhodu v trg, na to skupni zajutrek. 2. Ob 10. uri sv. maša za žive in mrtve člane. 3. Slovesni obhodi skozi trg. 4. Ob 12. uri slavnostni banket v gostilni g. Thalerja. 5. Ob 3. uri popoldne večernice (pete litanije). Ob 4. uri popoldne na vrtu gosp. Thalerja ljudska veselica. Na sporedu je: patje, godba, tamburanje, šaljivi prizori, šaljiva pošta, ribji lov, itd. Vstopnina 60 vin. Društvom prost vstop. Pri slavnosti sodeluje slavna meščanska godba iz Kranja ter tamburaški zbor iz Selc. Vrši se veselica ob vsakem vremenu. Društva, ki se slavnosti udeležijo, naj blagovoljijo to naznaniti gotovo do 15. julija ter naj pristavijo koliko oseb se udeležijo banketa. Kuvert stane 2 K za osebo. Društvom, ki pridejo z vlakom v Skofjo Loko se na željo preskrbe potrebni vozovi. Od Skofje Loke do Železnikov in nazaj, ako nam pravočasno naznanijo število udeležencev. Ako bi bilo kako društvo pomotoma prezrto in bi ne dobilo vabila naj nam to oprostijo, ker vabljena so itak vsa slovenska društva. — Odbor „Slov. bralnega društva“ v Železnikih.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 4. julija. Državni zbor bo skoro gotovo zboroval do 12. t. m. Češki radikalci obstruirajo drugo branje trg. pogodbe z Nemčijo, a Mladočehi in češki agrarci jim ne pomagajo, ker se vlada z njimi pogaia.

Dunaj, 4. julija. Poslanca Schönerer in Stein sta vložila nujni predlog, da je razprava o razmerju z Ogrsko nujna, da se pripravi ločitev. Poslanec Stein namerava nastopiti proti današnji izjavi predsednika Vetterja, da ne more povabiti vojnega ministra v zbornico. Derschattov pododsek je sprejel dr. Susteršičevo resolucijo.

Zagreb, 4. julija. Včeraj popoldne je bila konferenca hrvaške stranke prava. Izvoljeni so poslanci dr. Derenčin, dr. Harambašič in Zagorac v odbor, ki se dogovori z vsemi ostalimi hrvaškimi opozicijskimi strankami glede sporazumnega nastopa pri prihodnjih volitvah.

London, 4. julija. „Standard“ poroča iz Odesa: V petek so uporni mornarji na „Potemkinu“ poslali na kopno pooblaščenca z brzojavko na carja, kjer zahtevajo ustavo. Brzojavko niso oblasti pustile odposlati.

Peterburg, 4. julija. Poveljnik črnomoškega brodograjskega, admiral Cuknin, se je iz strahu pred upornimi pomorščaki vrnil v Sevastopol po kopnem.

Peterburg, 4. julija. V Putilovih tovarnah stavka 12.000 delavcev. V vseh ladjedelnicah ob baltičkem morju nameravajo stavkati, ako se ne ugodijo zahtevam delavcev.

Kerson, 4. julija. Na vojaškem vežbališču se je oddelek vojakov uprl kapitanu Nigovodskemu in ga ranil. Polkovnik Davidov, ki je z golo sabljo priletel na pomoč je bil petkrat zaboden z bajoneti. Davidov je pripeljal bataljon še v vojašnico, pisal carju, potem se pa zgrudil.

Peterburg, 4. julija. Preteklo noč je jela velika množica napadati hiše v ulici Mjasnacajo, kjer so potolkli pohištvo in pometali vse na ulico. Policija je druhal razgnala s pomočjo kazakov. 20 oseb so zaprli, en policijski častnik in 4 kazaki so vsled ran, prizadetih od kamenja obležali.

Kronstadt, 4. julija. Tu je bila velika revolta. Vojaštvo je moralo streljati s strojnimi puškami. Na linijski ladji „Aleksander II.“ je bil upor, katerega so s silo udušili.

Odesa, 4. julija. Uporna bojna ladja „Pobjedonoscev“ se je udala. 67 upornikov so izkrcali na suho. Od častnikov označeni kolovodje so bili takoj obešeni na jambore.

Odesa, 4. julija. Neka ruska torpedovka je dobila povelje, izslediti „Potemkina“ in ga s torpedom potopiti. Torpedovka je na svoji poti srečala angleški parnik „Grandly“, o katerem se sumi, da je podpiral vstajo na „Potemkinu“ in da so se člani revolucijskega odbora prekrkali nanj. Torpedovka je „Grandly“ pripeljala v Odeso.

Libava, 4. julija. Tu so se uprli mornarji. V bojih je bilo ubitih 200 oseb. Vojaštvo se je pridružilo vstašem.

Carigrad, 4. julija. Vsled dogodkov v Odesi so strogo zastražene turške vojne ladje.

Rim, 4. julija. Doslej je bila pri volitvah za mestni svet oddana velika večina glasov monarhistom združenim s katoličani. Doslej je voljenih 24 katoličanov, 3 liberalci in dva neodvisna kandidata. — Popolni poraz liberalcev je napravil velik vtis.

Pariz, 4. julija. Zbornica je sprejela zadnji članek zakonske osnove o ločitvi cerkve od države.

New York, 4. julija. V Gvanajuhe v Meksiki je divjal vihar, ki je vse uničil. Število mrtvih je do 1000.

Peterburg, 4. julija. Linevič brzojavlja, da so Japonci pričeli ofenzivo pri Hailungčenu, a so se umaknili, ko so zadeli na ruski odpor.

London, 4. julija. 1500 topničarjev, poslanih pred par tedni iz Vilne v Mandžurijo, se je med potjo uprlo; 17 vojakov kolovodij so obesili.

Washington, 4. julija. Vrše se dogovori o premirju na bojišču.

Meteorološki poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm.
3	9. zveč.	741,8	+20,7	sr. svzh.	pol obl.	
4	7. zjutr.	741,1	+19,4	sl. jvzh.	soparno	2,3
	2. pop.	739,1	+31,4	sr. jzjah	Jasno	

Srednja včerajšnja temp. +26,2°, norm. +19,3°. Včeraj popoldne vihar iz severovzhoda.

Zahvala.

Iskreno zahvalo izrekamo za vse mnogobrojne dokaze prisrčnega sočutja povodom prerane smrti naše iskreno ljubljene soproge, oziroma matere in sestre, gospe

Marije Sicherl vd. Gradišek.

Posebej se še zahvaljujemo pred duhovščini, vsem dragim sorodnikom, znanec in prijateljem za tako številno spremstvo na zadnjem potu predrage pokojnice, vsem darovalcem krasnih vencev in sploh vsem, ki so dragi rajnici izkazali zadajo čast.

Zalog, 3. julija 1905.

Rodbina Sicherl-Gradišek.

Po najnižjih cenah

se dobe v tovarni za stroje
:: G. Tönnies v Ljubljani ::

pod jamstvom in po najnovejših modelih in konstrukcijah vse vrste strojev za obdelovanje lesa, jarmenike (Sägegatter) in kompl. oprave za žage, mlino itd., turbine, transmisije, vlake, vijake, dvigalnike. Zastopstvo renom. Reform-motorjev za bencin, bencol itd. Lokomobili, Hult-motori (rotacijski parni stroji) parni kotli.

Rabljeni motorji prav ceno.
1354 10-1

10.000 hektolitrov vinskih sodov

v vsaki velikosti, počenši od 5—70 hektolitrov prodaja po zelo zmerni ceni tvrdka

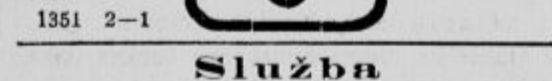
Aleks. Breyer i sinovi,
Križevci (Hrvaško).

Hotel Lloyd.

V sredo, dne 5. julija 1905:
Vojaški koncert.

Začetek ob 8. uri zvečer.
Vstopnina 40 vin. za osebo.

Služba občinskega sluga

v Ribnici je oddati.
Plača po dogovoru. 1353 5-1
Prošnje vlagati je do 1. avgusta letos.

Županstvo Ribnica, 2. julija 1905.

Praktikanta

1349 2-1 sprejme
Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani.
(Medjatova hiša.)

Prevzamem ali kupim že vpeljano malo trgovino

1347 na deželi s stanovanjem. 3-1
Prosim torej vlč. gg. župnike in drugo slavno občinstvo blagovoliti poročati o taki priliki na M. T. poste restante Razdrto, Notranjsko.

Zadruga gostilničarjev in kavarinarjev v Ljubljani

naznanja svojim č. gg. članom, da je vsled odborovega sklepa na podlagi § 1 zadrughnih pravil ustanovila in otvorila za svoje člane

posredovalnico

za vse v njih stroko spadajoče službe.

Ista se nahaja pri načelniku zadruga gosp. Tosti-ju, Stari trg 19 in je odprta vsak dan od 9. do 11. ure popoldne izvzemši nedelje in praznike.

Več tesarjev

dobi trajen zaslužek ob dobri plači pri

1348 5-1
„Kranjski stavbni družbi“
v Ljubljani, Levstikove ulice.

VINO

rdeče (cviček) po 19 do 23 kr. liter, belo (cekinaste barve) po 24 kr. postavljeno na kolodvor Videm-Krško ima naprodaj vinska zadruga v Leskovcu pri Krškem. Kdor ga vzame več kot 10 hl. ga dobi še veliko ceneje. Dobite ga lahko, kolikor ga ravno potrebujete. Vino je čisto kot solnce. V naših krajih je zdaj že malo vina, zato se bo na leto vino silno podražilo. Da dobite zares pravo pristno dobro kapljico, na to se lahko zanesete, ker ima vse v rokah gosp. kaplan Franc Vrhovec; lahko tudi kar njemu pišete. Sodov za sedaj še ne moremo veliko posejevati; radi pa vam pošljemo pokušnjo od vina, če želite. 1153 (10)

Vse vrste modnega blaga

radi konca sezone po zelo znižanih cenah priporoča

Ernest Sark, Dvorni trg 3.

Blizu državne ceste v jako lepi legi v Olševku blizu Kranja na Gorenjskem se oddata ena večja in ena mala

soba in kuhinja

z vso upravo za letovičarje.

Več se izve pri posestniku Francetu Juvan v Olševku pošta Tupaliče. 1344 3-1

Izvoščeki! — Vrtnarji!

V predmestju ljubljanskem je naprodaj zelo pripravna novo zidana

hiša

z gospodarskim poslopjem (hlev za 2 živini) in s 1100 m² obdelanega vrta. Celo posestvo je visoko in gosto ograjeno. Kje, pové upravništvo tega lista. 1332 3-3

Za tujce!

se odda novo napravljeno poslopje s 16timi mobiliranimi sobami in kopalno sobo. Kraj jako romantičen, izleti na vse strani: (Peričnik, Vrata, Triglav, Rožica, Kepa, Belo peško jezero itd.), posebno pripravno za hribolase oddaljeno 10 minut od postaje. Na razpolago vozovi, vodniki, kakor tudi v gostilni nov klavir. Za P. T. tujce dobra kuhinja in pijača, točna postrežba, solidne cene. — Za obilen obisk se priporoča udani

Ivan Janša, gostilničar
po domače Železnik, Dovje, Gorenjsko.
1324 6-3

Milostiva gospa!

Ali ste že poizkusili izvrstne zmesi vsak dan sveže žganih raznih kav

1194 104-7

Prve ljubljanske velike pražarne za kavo?

Mojstrana.

Velika zračna soba s popolno hišno opravo se odda čez poletje proti primerni ceni. — Natančneje se poizve pri P. Kovač-u, posestniku in gorskemu vodniku v Mojstrani. 1325 3-3

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju več take prilike!

500 komadov

1327 3-3 Za gl. 1'95.

1 prekrasno pozlačena precijska ura z verižico, natančno idoča, za kar se 3 leta jamči, 1 moderna svilena kravata za gospode, 3 komadi ff. žepnih robcev, 1 eleg. prstan za gospode s ponarejenim žlahtnim kamnom, 1 dulec (ustnik) za smotke iz jantarja, 1 elegantna damska broža, novost, 1 prekrasno žepno toaletno zrcalce, 1 usnat mošajček za denar, 1 žepni nožek s pripravo, 1 par manjših gumbov, 3 naprsni gumbi, vsi iz 3 % duble zlata s patentiranim zaklepom, 1 par boutonov iz simli briljantov, zelo podobni, 3 šaljni predmeti, ki vzbujajo pri mladih in starih veliko veselost, 20 predmetov, potrebnih za dopisovanje, in še čez 400 raznih predmetov, ki so v domačiji neobhodno potrebni. Vse skupaj z uro vred, ki je sama tega denarja, vredna velja samo gl. 1'95. Razpošilja proti poštnemu povzetju ali če se denar naprej pošlje.

Dunajska centr. rezpošiljalna tvrdka
P. Lust, Krakov št. 565.
NB. Za neugajajoče se vrne denar.

Razglas.

Dne 9. julija t. l. popoldne ob 3. uri oddala se bodo potom

zmanjševalne dražbe

razna stavbena dela nove enonastropne hiše za gg. organista in kapelana.

Dražba se bode vršila v občinski pisarni v Sodražici. Vsa dela so proračunjena na 11 867,27 K.

Pismenim ponudbam je priložiti 10% varščini.

Načrti, pogoji in drugo je razpoloženo v občinski pisarni.

Stavbeni odbor.

Razglas.

Na c. kr. prvi državni gimnaziji v Ljubljani (Tomanove ulice št. 10) bodo sprejemne izkušnje za vstop v I. razred šolskega leta 1905/6 dné 15. julija in se prično ob 10. uri dopoldne.

Učenci, ki želijo delati to izkušnjo, naj se v spremstvu svojih staršev ali njih namestnikov oglasijo dné 9. julija med 1/29. in 12. uro pri gimnazijskem ravnateljstvu ter s seboj prinesejo krstni list in obiskovalno izpričevalo.

Vnanji učenci se k sprejemnim izkušnjam lahko oglasijo tudi pismeno, ako pravčasno po pošti pošljejo gori imenovani listini.

Učenci, ki po svojem rojstvu in po rodbinskih razmerah pripadajo ozemlju c. kr. okrajnih glavarstev v Črnomlju, Kranju, Novem mestu in Radovljici ali ozemlju okrajnih sodišč v Kamniku, Kostanjevici, Mokronogu in Višnji gori, se smejo v ljubljanski gimnaziji sprejemati edino le po dovoljenju c. kr. deželnega solskega sveta.

Ljubljana, dné 28. junija 1905.

1322 3-2
Ravnateljstvo I. državne gimnazije.

V torek, 4. julija koncert „Društvene godbe“.

Švicarija. 1342 2-2

Začetek ob 7. uri zvečer. o Brez vstopnine.
K obilni udeležbi vabi najvljudneje
I. Kenda.